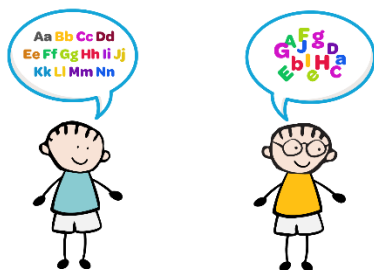

Učne težave zaradi slabše razvitih **SPRETNOSTI MISELNEGA NAČRTOVANJA IN ORGANIZIRANJA** učenja pomenijo, da imajo otroci težave s postavljanjem ciljev pred učenjem, z izbiranjem učnih strategij, s spremljanjem oziroma sledenjem učenja ter preverjanjem lastne uspešnosti med učenjem in po učenju.

Učne težave so lahko tudi posledica vedenjskih in čustvenih težav ter nizke samopodobe.

KAKO POMAGATI?

Pomembna je celostna obravnava učnih težav, kar pomeni dobro sodelovanje šole (učitelji, šolska svetovalna služba, specialni pedagog), staršev in otroka. Otrokom z učnimi težavami je v šoli namenjena strokovna in učna pomoč ter prilagoditve pri preverjanju in ocenjevanju znanja. Naštujemo nekaj prilagoditev: prilagojen sedežni red, preverjanje znanja v individualni situaciji, po potrebi podaljšan čas preverjanja znanja, prilagojen didaktični material, itd. Najprej se začne izvajati prilagoditve med samim poukom, nato se otroka vključi v dopolnilni pouk in oblike učnih pomoči, ki jih imajo na šoli. Če se ugotovi, da ima otrok izrazitejša specifična učna težava, se staršem predlaga usmerjanje na Komisiji za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami. Več o tem si lahko preberete na spletni strani Zavoda za šolstvo RS.

→ Kako naj pomagajo starši?

- Ni splošnih receptov. Kar pomaga za enega ne za drugega. Vsak otrok je specifičen. Potrebni so razumevanje, strpnost in potrpežljivost. Otroka moramo ceniti kot posameznika.
- Otroku potrebuje pomoč pri učenju doma. Razvijajmo samostojnost. Ugotavljajmo, kje se otrok že zmore samostojno učiti, kaj lahko naredi sam. Po učenju preverimo, koliko se je naučil. Potrebno je videti otrokov trud in ne samo česa ne zna. Ne pretiravamo s količino.
- Otroku potrebuje prosti čas in počitek.
- Spodbujamo motivacijo za učenje.
- Pogosto pomaga, če vključimo zunanjo osebo, kot inštruktorja za pomoč.
- Počnite še kaj drugega z otrokom razen učenja.
- Pomembno je pri otroku krepiti močna področja, zato je primerna vključitev v interesne dejavnosti.

→ Kaj lahko naredi otrok sam?

- Pomembno je, da otrok sprejme svoje učne težave, da nima več čustvene stiske ob učenju. Na primeren način mu jih predstavimo ter mu povemo, da ni edini, ki ima učne težave.
- Potrebno je redno učenje, ki naj bo aktivno in z uporabo različnih tehnik učenja.
- Dobro je povezati učenje z zadovoljstvom. Otroku se naj nauči pohvaliti se za dosežke in trud.

Viri slik:

<https://higheredrevolution.com/its-about-time-the-learning-disability-label-was-redefined-5946dea92137?gi=d4c724fb392f>
<http://cles.org/parents/what-is-dyslexia/>

Zdravstveni dom Celje

Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov
Kersnikova 1/a, 3000 Celje
Tel.: 03 / 543 43 23
e-pošta: cdzom@zd-celje.si

UČNE TEŽAVE OTROK IN MLADOSTNIKOV

KAKO LAHKO POMAGAMO?

Pripravila:
Simona Sanda, univ. dipl. psih.
specialistka klinične psihologije

VRSTE SPECIFIČNIH UČNIH TEŽAV

Splošne učne težave

Otroci s splošnimi učnimi težavami imajo težave pri osvajanju znanj in spretnosti pri večini učnih predmetov, lahko so manj uspešni ali pa celo neuspešni. V največji meri so pogojene z nižjimi intelektualnimi sposobnostmi, zato imajo otroci težave pri logičnem sklepanju in povezovanju.

Specifične učne težave

Pri teh otrocih gre za težave na enem od področij: pozornosti, spomina, gibalne koordinacije, komunikacije, jezika in govora ter spretnosti branja, pisanja, pravopisa in računanja. Težave so nevrofiziološko pogojene in niso posledica vidnih, slušnih ali motoričnih okvar, motnje v duševnem razvoju ali pa okoljskih dejavnikov. Otroci, ki imajo specifične učne težave so povprečno ali nadpovprečno inteligentni.

DISLEKSIJA je motnja branja in pisanja. Pri teh otrocih se pojavlja: zamenjevanje črk in zlogov, izpuščanje posameznih glasov, zlogov in besed, obračanje zaporedja črk v besedi, težave pri sledenju napisanemu besedilu in slabo pomnjenje prebranega, slaba zapomljivost za črke, nesposobnost branja in pisanja težjih soglasniških sklopov v besedah, okorna in nečitljiva pisava, težave pri izražanju misli v ustni in pisni obliki, težave pri orientaciji v prostoru in času (dnevi, meseci, letni časi, levo, desno, zgoraj, spodaj...), težave pri pisanju v smislu oblike in hitrost pisanja. Ti otroci razmišljajo bolj v slikah. Spremljajoče težave so na področju predelovanja informacij, kratkoročnega spomina, pravilnega zaporedja, slušne in vidne zaznave in motoričnih spretnosti.

DISPRAKSIJO najpogosteje opisujemo kot nezrelo organizacijo in koordinacijo gibanja na področju fine in grobe motorike. Lahko so prisotni še primanjkljaji na področju zaznavanja, miselnega in jezikovnega funkcioniranja (zlasti artikulacijske težave). Najpogostejše značilnosti otrok z dispraksijo so: ne zna držati pisala, šolske potrebščine ima neurejene, vedno izgublja pisala, šestila, copate..., nikoli ne najde mesta v besedilu, ko je na vrsti za branje, je neroden, ima težave pri uporabi jedilnega pribora, ima težave z orientacijo, nikoli mu ne uspe vsega prepisati iz table, pogosto zamudi in se izgubi, večkrat nima domače naloge.

Otroci z **DISKALKULIJO** imajo težave pri učenju matematike. Težave so izrazite pri osvajanju matematičnih pojmov, pri obvladovanju aritmetičnih dejstev in postopkov. Za reševanje aritmetičnih problemov uporabljajo razvojno manj razvite strategije, zato probleme rešujejo počasi in manj točno. Otrok z diskalkulijo ima težave pri računanju, slabe številske predstave, slabo pomni števila in računske operacije. Opažamo lahko tudi zamenjavo in nepravilno branje števil. Nekateri imajo bolj izrazite težave ob učenju geometrije in ob reševanju enačb.

Zaradi **GOVORNO JEZIKOVNIH TEŽAV** je pri otroku ovirano procesiranje jezikovnih sporočil ter raba jezika za namene učenja. Otrok ima težave pri razumevanju in ustnem in pisnem izražanju. Otroci s tovrstno motnjo imajo težave pri razumevanju vprašanj, sklepanju na podlagi več dejstev, sledenju navodilom, razumevanju humorja, priklicu besed, pripovedovanju zgodb ali obnov, opisu dogodkov, nalogah esejističnega tipa. Potrebujejo več časa pri razbiranju pomena. Ti otroci imajo lahko tudi težave v izgovarjavi določenih glasov.

Otroci imajo učne težave, ki nastanejo zaradi motenj na področju **POZORNOSTI IN KONCENTRACIJE** in nemirnosti (hiperaktivnosti). Pri teh otrocih opažamo površnost, ki se kaže v večjem številu napak, preslišijo navodilo, preslišijo, kaj jim drugi govorijo, težko fiksirajo očesni pogled. Med učenjem so nemirni, begajo od učenja k igri. Imajo težave pri dokončanju šolskih nalog ali drugih zadolžitev (ne zaradi nerazumevanja ali kljubovalnosti, temveč zaradi prekratke koncentracije).